

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023**Political Science (Optional) Paper-XIV****POLO14: Foreign Policy of India****Day and Date: Wednesday, 03/05/2023****Total Marks: 60****Time: 1.00 PM To 3.00 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 For how many years was the 1971 Treaty of peace, friendship and cooperation signed between India and Russia ?
A) Ten B) Twelve C) Seven D) Twenty
- 2 In 1991, after the dissolution of Soviet Russia, many new nations emerged.
A) 19 B) 22 C) 32 D) 15
- 3 Which country invaded india in 1962 ?
A) Russia B) China C) America D) Nepal
- 4 'Make in India' program was started during which Prime Minister.
A) Manmohan Singh B) P.V. Narasimha Rao C) Narendra Modi D) Atal Bihari Vajpayee
- 5 For how many years was the 1971 Treaty of peace, friendship and cooperation signed between India and Russia ?
A) Ten B) Twelve C) Seven D) Twenty
- 6 When was the first constitution of Nepal enacted ?
A) 1948 B) 1960 C) 1999 D) 1973
- 7 In January 1999, the Prime Minister of India ..... tried to improve India-Pakistan relations by starting a bus service from Delhi to Lahore.
A) H.D.Deve Gowda B) Gujral C) Charan Singh D) Atal Bihari Vajpayee
- 8 On July 29, 1987, an agreement was signed between Rajiv Gandhi and Jayewardene to resolve the Tamil issue in Sri Lanka.
A) Colombo B) Dambulla C) Jaffna D) Trincomalee
- 9 ..... united many small independent states to form a united Nepal.
A) Prithvi Narayan B) Koirala C) Vishwanarayan D) Raje Mahendra
- 10 Nepal is bordered by which country on all sides except the north.
A) America B) Pakistan C) Japan D) India
- 11 After 1991, India adopted the principle of .....
A) Liberalization B) Socialism C) Colonialism D) All of the above
- 12 ..... This period is called the period of Cold War.
A) 1949 to 1945 B) 1945 to 1991 C) 1995 to 2005 D) 1918 to 1914

- 13 What was the period of World War First ?
A) 1945 to 1990 B) 1914 to 1918 C) 1950 to 1990 D) 1818 to 1858
- 14 Peace, non-violence, co-existence, cooperation are the mainstays of the foreign policy of which country ?
A) Japan B) India C) Pakistan D) China
- 15 Article 370 and Article 35A of the Indian Constitution were repealed during the tenure of which of the following Prime Ministers ?
A) Manmohan Singh B) Atal Bihari Vajpayee C) Narendra Modi D) Charan Singh

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Joe Biden, the 46th President of the United States.
- 2 India-China border dispute.
- 3 Article 370.
- 4 The New World Order of the Post-Cold War Era.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Briefly explain the cooperation received by India from Russia.
- 2 Briefly explain the agra meeting
- 3 Briefly explain the world structure between world war first & world war second.
- 4 Briefly explain India's foreign policy in the post-Cold War era.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail India-US relations during Cold War.
- 2 Explain India Sri Lanka relations in detail.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारत आणि रशिया यांच्यात १९७१ चा शांतता, मैत्री आणि सहकार्य करार किती वर्षांसाठी करण्यात आला होता ?
अ) दहा ब) बारा क) सात ड) वीस
- 2 १९९१ साली सोव्हिएत रशियाचे विघटन होऊन नवीन किती राष्ट्रे उदयाला आली.
अ) १९ ब) २२ क) ३२ ड) १५
- 3 १९६२ साली कोणत्या देशाने भारतावर आक्रमण केले ?
अ) रशिया ब) चीन क) अमेरिका ड) नेपाळ
- 4 'मेक इन इंडिया' हा कार्यक्रम कोणत्या पंतप्रधानांच्या काळात सुरू झाला .
अ) मनमोहन सिंग ब) पी.व्ही. नरसिंह राव क) नरेंद्र मोदी ड) अटलबिहारी वाजपेयी
- 5 भारत आणि रशिया यांच्यात १९७१ चा शांतता, मैत्री आणि सहकार्य करार किती वर्षांसाठी करण्यात आला होता ?
अ) दहा ब) बारा क) सात ड) वीस

- 6 नेपाळचे पहिले संविधान कधी अमलात आले ?
 अ) १९४८ ब) १९६० क) १९९९ ड) १९७३
- 7 जानेवारी १९९९ मध्ये भारताचे पंतप्रधान ..... यांनी दिल्ली ते लाहोर बससेवा सुरु करून भारत-पाकिस्तान यांच्यातील संबंध सुधारण्याचा प्रयत्न केला.
 अ) एच. डी. देवेगौडा ब) गुजराल क) चरणसिंग ड) अटलबिहारी वाजपेयी
- 8 २९ जुलै, १९८७ रोजी श्रीलंकेतील तमिळी प्रश्न सोडविण्यासाठी ..... येथे राजीव गांधी आणि जयवर्धने यांच्यात एक करार झाला.
 अ) कोलंबो ब) दम्बुला क) जाफना ड) त्रिकोमाली
- 9 ..... यांनी अनेक छोट्या स्वतंत्र राज्यांना एकत्र आणून एकसंध नेपाळची निर्मिती केली.
 अ) पृथ्वीनारायण ब) कोईराला क) विश्वनारायण ड) राजे महेंद्र
- 10 नेपाळची उत्तरबाजू वगळता सर्व बाजूंनी कोणत्या देशाला लागून सीमा आहे.
 अ) अमेरिका ब) पाकिस्तान क) जपान ड) भारत
- 11 १९९१ नंतर भारताने ..... च्या तत्वाचा स्वीकार केला.
 अ) उदारीकरण ब) समाजवाद क) वसाहतवाद ड) वरील सर्व
- 12 ..... या काळाला शीतयुद्धाचा काळ असे म्हटले जाते.
 अ) १९४९ ते १९४५ ब) १९४५ ते १९९१ क) १९९५ ते २००५ ड) १९१८ ते १९१४
- 13 पहिल्या जागतिक महायुद्धाचा कालखंड कोणता ?
 अ) १९४५ ते १९९० ब) १९१४ ते १९१८ क) १९५० ते १९९० ड) १८१८ ते १८५८
- 14 शांतता, अहिंसा, सहजीवन, सहकार्य हे कोणत्या देशाच्या परराष्ट्र धोरणाचे मूलाधार आहेत ?
 अ) जपान ब) भारत क) पाकिस्तान ड) चीन
- 15 खालीलपैकी कोणत्या पंतप्रधानांच्या कार्यकिर्दीत भारतीय राज्यघटनेतील कलम ३७० व कलम ३५ अ रद्द करण्यात आले ?
 अ) मनमोहन सिंग ब) अटलबिहारी वाजपेयी क) नरेंद्र मोदी ड) चरणसिंग

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अमेरिकेचे ४६ वे राष्ट्राध्यक्ष ज्यो बायडेन.
- 2 भारत - चीन सीमावाद.
- 3 कलम ३७०.
- 4 शीतयुद्धोत्तरकाळातील नवीन विश्वरचना.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 रशियाकडून भारताला मिळालेले सहकार्य थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 2 आग्रा बैठक थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 पहिल्या आणि दुसऱ्या महायुद्धादरम्यानची जागतिक रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 4 शीतयुद्धोत्तरकाळातील भारताचे परराष्ट्र धोरण थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 शीतयुद्धकालीन भारत - अमेरिका संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 भारत श्रीलंका संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

*****

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारत आणि रशिया यांच्यात १९७१ चा शांतता, मैत्री आणि सहकार्य करार किती वर्षांसाठी करण्यात आला होता ?
अ) दहा ब) बारा क) सात ड) वीस

Option 4

- 2 १९९१ साली सोव्हिएत रशियाचे विघटन होऊन नवीन किती राष्ट्रे उदयाला आली.
अ) १९ ब) २२ क) ३२ ड) १५

Option 4

- 3 १९६२ साली कोणत्या देशाने भारतावर आक्रमण केले ?
अ) रशिया ब) चीन क) अमेरिका ड) नेपाळ

Option 2

- 4 'मेक इन इंडिया' हा कार्यक्रम कोणत्या पंतप्रधानांच्या काळात सुरू झाला .
अ) मनमोहन सिंग ब) पी.व्ही. नरसिंह राव क) नरेंद्र मोदी ड) अटलबिहारी वाजपेयी

Option 3

- 5 भारत आणि रशिया यांच्यात १९७१ चा शांतता, मैत्री आणि सहकार्य करार किती वर्षांसाठी करण्यात आला होता ?
अ) दहा ब) बारा क) सात ड) वीस

Option 4

- 6 नेपाळचे पहिले संविधान कधी अमलात आले ?
अ) १९४८ ब) १९६० क) १९९९ ड) १९७३

Option 1

- 7 जानेवारी १९९९ मध्ये भारताचे पंतप्रधान ..... यांनी दिल्ली ते लाहोर बससेवा सुरू करून भारत-पाकिस्तान यांच्यातील संबंध सुधारण्याचा प्रयत्न केला.
अ) एच. डी. देवेगौडा ब) गुजराल क) चरणसिंग ड) अटलबिहारी वाजपेयी

Option 4

- 8 २९ जुलै, १९८७ रोजी श्रीलंकेतील तमिळी प्रश्न सोडविण्यासाठी ..... येथे राजीव गांधी आणि जयवर्धने यांच्यात एक करार झाला.
अ) कोलंबो ब) दम्बुला क) जाफना ड) त्रिकोमाली

Option 1

- 9 ..... यांनी अनेक छोट्या स्वतंत्र राज्यांना एकत्र आणून एकसंध नेपाळची निर्मिती केली.
अ) पृथ्वीनारायण ब) कोईराला क) विश्वनारायण ड) राजे महेंद्र

Option 1

- 10 नेपाळची उत्तरबाजू वगळता सर्व बाजूंनी कोणत्या देशाला लागून सीमा आहे.
अ) अमेरिका ब) पाकिस्तान क) जपान ड) भारत

Option 4

- 11 १९९१ नंतर भारताने ..... च्या तत्वाचा स्वीकार केला.
अ) उदारीकरण ब) समाजवाद क) वसाहतवाद ड) वरील सर्व

Option 1

- 12 ..... या काळाला शीतयुद्धाचा काळ असे म्हटले जाते.
अ) १९४९ ते १९४५ ब) १९४५ ते १९९१ क) १९९५ ते २००५ ड) १९१८ ते १९१४

Option 2

13 पहिल्या जागतिक महायुद्धाचा कालखंड कोणता ?

अ) १९४५ ते १९९० ब) १९१४ ते १९१८ क) १९५० ते १९९० ड) १८१८ ते १८५८

Option 2

14 शांतता, अहिंसा, सहजीवन, सहकार्य हे कोणत्या देशाच्या परराष्ट्र धोरणाचे मूलाधार आहेत ?

अ) जपान ब) भारत क) पाकिस्तान ड) चीन

Option 2

15 खालीलपैकी कोणत्या पंतप्रधानांच्या कार्यकिर्दीत भारतीय राज्यघटनेतील कलम ३७० व कलम ३५ अ रद्द करण्यात आले ?

अ) मनमोहन सिंग ब) अटलबिहारी वाजपेयी क) नरेंद्र मोदी ड) चरणसिंग

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 अमेरिकेचे ४६ वे राष्ट्राध्यक्ष ज्यो बायडेन.

Ans:

2 भारत - चीन सीमावाद.

Ans:

3 कलम ३७०.

Ans:

4 शीतयुद्धोत्तरकाळातील नवीन विश्वरचना.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 रशियाकडून भारताला मिळालेले सहकार्य थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

2 आग्रा बैठक थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 पहिल्या आणि दुसऱ्या महायुद्धादरम्यानची जागतिक रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

4 शीतयुद्धोत्तरकाळातील भारताचे परराष्ट्र धोरण थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शीतयुद्धकालीन भारत – अमेरिका संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारत श्रीलंका संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

*****